

STEDELIJK MUSEUM ALKMAAR 2024

Inhoud

Verslag van de directie
3

Missie en visie
8

Tentoonstellingen
12

Publieksprogramma
48

Schooleducatie
54

Marketing en communicatie
60

Samenwerkingen
64

Begunstigers en fondsen
70

Collectie
76

Conserveren en restaureren
80

Collectiebeheer
84

Publicaties en lezingen
88

Bericht van de Raad van Toezicht
92

Organigram
96

Kerncijfers personeel in loondienst
104

Verkorte jaarrekening
108

Cijfers 2024
110

Financieel verslag
112

Bijlage 1: Bruiklenen
118

Bijlage 2: Schenkingen en aanwinsten
126

Colofon
128

Verslag van de directie

Zowel binnen als buiten het museum werd het jaar 2024 gekenmerkt door transitie. Transitie op (geo)politiek vlak maar ook naar een duurzame samenleving. Beide hebben hun weerslag op het museum en dat zal in de toekomst alleen maar toenemen. Als museum werken we veel samen met collega-instellingen in binnen- en buitenland, niet alleen voor tentoonstellingen, maar ook voor kennisuitwisseling en –ontsluiting op het gebied van collectie, (publieks)programma, digitalisering en diversiteit en inclusie. Musea zijn zich ook steeds meer bewust van de noodzaak om stappen te zetten op het gebied van duurzaamheid. Zo verschijnt dit jaarverslag voor het eerst alleen nog maar digitaal. Dat scheelt veel papier en omdat verzending achterwege kan blijven, verkleinen we ook onze CO2-voetafdruk. Binnen de museummuren kende dit jaar bovendien volop transitie van andere orde.

Allemaal Alkmaar

De collectiepresentatie van de oude kunst en stadsgeschiedenis in het souterrain van het museum dateerde uit 2012. Met een tweedeling over de kunst van de 'Gouden Eeuw' en de geschiedenis van de Alkmaarse Victorie was deze verouderd. De presentatie miste impact en aansluiting op de hedendaagse missie van het museum om een breed en divers publiek kennis te laten maken, te inspireren en verbinden met kunst, cultuur en geschiedenis van Alkmaar en de regio. In 2024 is de kelderverdieping verbouwd en heringericht en de collectiepresentatie vernieuwd. In de nieuwe presentatie, getiteld *Allemaal Alkmaar* is de meerstemmigheid en diversiteit van het Alkmaar van nu als uitgangspunt genomen voor de verhalen over het Alkmaar van vroeger. De presentatie handelt niet alleen over beroemde schilders als Emanuel de Witte en Pieter Saenredam, maar ook over de sporen van het slavernijverleden en de schrilte tegenstellingen tussen arm en rijk in deze stad. Op vijf punten in de rondgang is een themazaal ingericht, waarin aandacht is besteed aan nieuwe en andere perspectieven.

Samenwerkingen

De intensieve periode die voorafging aan de onthulling van de nieuwe collectiepresentatie heeft niet verhinderd dat er verschillende nieuwe tentoonstellingen in 2024 openden. Ter gelegenheid van zijn 100ste geboortjaar schetste de tentoonstelling *100x Lucebert* aan de hand van 100 objecten een veelzijdig beeld van deze dichter en schilder. Tegelijkertijd was een presentatie van Michael Tedja te zien, die artist-in-residence was in het Luceberthuis in Bergen en van wie we werk aan de collectie hebben kunnen toevoegen. Samen met het Victoriefonds presenteerden we kunstenaar Amber Veel, die de Victorie Cultuurprijs heeft gewonnen. Als klap op de vuurpijl realiseerden we samen met het Frans Hals Museum en het Teylers Museum een grote tentoonstelling over schilder Maarten van Heemskerck (1498-1574). Een prachtige samenwerking waarbij de impact groter was dan de som der delen.

Dankzij een andere samenwerking, met het landelijke *Museum Murals*-project en LUSTR, kon in de Alkmaarse wijk Overdie een muurschildering worden gerealiseerd, waardoor de zijkant van een bewonersflat werd getransformeerd en de zeventiende-eeuwse dichteres Maria Tesselschade een fictief gezicht heeft gekregen. Een NWO-onderzoeksbeurs maakte het mogelijk om vanuit de Universiteit van Humanistiek onderzoek te doen naar de transitie in opvattingen over de relatie tussen natuur en mens aan de hand van landschapsschilderkunst uit de collectie. Ook op het gebied van educatie en participatie vonden geslaagde samenwerkingen plaats, waaronder het kunstproject 150 jaar jong. In het kader van het 150-jarig bestaan van het museum in 2025 ontwikkelden jongeren een idee voor een kunstwerk aan de buitenzijde van het museum, dat in het laatste kwartaal van 2025 onthuld zal worden.

Publieksbereik

Stedelijk Museum Alkmaar ontving in 2024 59.863 bezoekers. Dat is minder dan in het recordjaar 2023, maar gezien de sluiting en de herinrichting van de collectiepresentatie een heel mooi aantal. Met de nieuwe collectiepresentatie, de tentoonstellingen en andere programma's willen we nieuwe doelgroepen bereiken en de drempel verlagen voor scholieren, jongeren en gezinnen met kinderen uit de stad en regio en vooral ook een meer divers publiek ontvangen. Dat is gelukt met een aantal evenementen zoals het gratis openingsweekend van *Allemaal Alkmaar*, Open Monumentendag, Museumnacht, de 8-oktober viering en de opnamedag van *Tussen Kunst en Kitsch*.

Personeelswisselingen

De grootste transitie in 2024 vond plaats op personeelsgebied. In de eerste helft van het jaar hebben de conservator Oude Kunst en Stadscollectie en de educator nieuwe functies elders aangenomen en hebben we nieuwe collega's verwelkomd. Tijdens de zomermaanden hebben ook de afdelingshoofden voor Publiekszaken en Museale Zaken nieuwe betrekkingen gevonden. Beide MT-posities zijn op interim basis ingevuld door collega's die hun sporen hebben verdiend in het museale veld. Dit biedt de mogelijkheid om te kijken naar de optimale organisatie-inrichting en een meer evenwichtige verdeling van takenpakketten. In augustus heeft Patrick van Mil afscheid genomen als directeur-bestuurder om van een welverdiend pensioen te gaan genieten. Per 1 september ben ik gestart als nieuwe directeur-bestuurder, waarbij ik figuurlijk met mijn neus in de boter viel door alle mooie projecten en het fijne team dat klaarstond om me te verwelkomen.

Ik dank iedereen hartelijk voor de grote inzet en flexibiliteit in het afgelopen jaar en het in mij gestelde vertrouwen.

Marrigje Rikken

Directeur-bestuurder Stedelijk Museum Alkmaar

STEDELIJK
MUSEUM
ALKMAAR

MUSEUM

STEDELIJK
MUSEUM
ALKMAAR

Missie en visie

Onze visie: van collectie naar collectief

Stedelijk Museum Alkmaar heeft de taak om objecten te verzamelen, te beheren en te presenteren en daarbij kennis over de collectie te vergaren en te delen. Die taak zal altijd blijven bestaan. Hoe conservatief deze kerntaak ook moge zijn, musea zijn ook kinderen van hun tijd en onderhevig aan de tijdgeest. Als publieke instelling moeten wij daarom letterlijk en figuurlijk met onze tijd meegaan. Dat geldt met name in het huidige tijdsgewricht. We leven in een complexe tijd vol onzekerheden en bedreigingen voor de toekomst. De diversiteit van de samenleving is snel toegenomen, de kloof tussen (kans)arm en (kans)rijk enorm gegroeid. De tegenstellingen zijn verscherpt, het debat is gepolariseerd. Juist in deze complexe tijd kunnen musea van toegevoegde waarde zijn en een belangrijke rol vervullen. Als een veilige, collectieve plek waar ruimte is voor kennismaking met het andere en ontmoeting met de ander. Waar ruimte is voor schoonheid en nuance, voor verwondering en inspiratie. Musea zijn de plekken waar we oefenen hoe we met de wereld om kunnen gaan.

Onze missie

Stedelijk Museum Alkmaar heeft als missie om een breed en divers publiek kennis te laten maken, te inspireren en te verbinden met kunst, cultuur en geschiedenis van Alkmaar en de omliggende regio. Het museum speelt een maatschappelijke rol in het verbinden van mensen en groepen in een verdeelde samenleving.

Bij het vervullen van de missie laten we ons leiden door vijf kernwaarden:

Nieuwsgierig

We staan open in de wereld en zijn nieuwsgierig naar inzichten, kennis, achtergronden en motieven.

Betrokken

We zijn betrokken bij onze omgeving, bij ons werk en bij elkaar.

Gastvrij

We willen dat iedereen zich welkom en gezien voelt in het museum.

Professioneel

Op alle terreinen werken we volgens de hoogste professionele standaarden.

Ambitieuus

We stellen hoge doelen die ons inspireren en stuwkracht geven.

Caesar van Everdingen

1644-1694

CAESAR VAN EVERDINGEN

Vincent van Gogh

1888, oil on canvas, 111 x 165 cm
Museum of Modern Art, New York

Tentoonstellingen

De eerste twee maanden van het jaar waren er nog twee tentoonstellingen te zien die in 2023 werden geopend. Tot en met 3 maart konden bezoekers nog genieten van *Nieuwe Vrijheidsbeelden* en *Raamwerk*. Daarna lag de focus op de heropening van de kelderverdieping.

'Prachtige collectie, prachtig gebouw. Moeite van de reis waard'

Allemaal Alkmaar

vanaf 5 juli 2024

Met de nieuwe vaste presentatie *Allemaal Alkmaar* heeft Stedelijk Museum Alkmaar een ware metamorfose ondergaan. Door de ingrepen van architectenbureau Mecanoo wordt de gehele kelderverdieping nu als een nieuw gebouw ervaren: toegankelijk, licht en met een verbeterde routing naar andere afdelingen. Vanaf het entreegebied krijgen bezoekers via een groot raam al een doorkijkje naar de ruimte om vervolgens via een nieuwe brede trap naar het begin van de presentatie te worden geleid.

De infrastructuur is zodanig ontworpen dat de collectie-opstelling ook voor de toekomst flexibeler is. Met nieuwe voorzetwanden en een up-to-date verlichtingssysteem is het eenvoudig om objecten te wisselen, nieuwe verhalen in te voegen en op de actualiteit in te spelen. Door smakvolle vormgeving van Studio OTW (ruimtelijk) en Studio Vrijdag (grafisch) in combinatie met een lichtplan van Maarten van Warmerdam is de collectie letterlijk veel beter te zien en komen de objecten veel meer dan voorheen tot hun recht.

Onder de titel *Allemaal Alkmaar* worden de bezoekers meegenomen langs de rijke geschiedenis van de stad en de omgeving. Van de beroemde kaasmarkt en het beleg van Alkmaar tot de geschiedenis van plantage Alkmaar in Suriname. De collectie brengt de verhalen van de stad tot leven en de nieuwe presentatie toont de volle breedte van de Alkmaarse stadscollectie. Deze bevat een grote diversiteit aan objecten - schilderijen, prenten, tekeningen, sculpturen, zilver, glas, gebruiksvoorwerpen - die allemaal verbonden zijn met stad en regio Alkmaar. Met niet alleen bekende hoogtepunten zoals de schutterstukken en werken van Maarten van Heemskerck, Pieter Saenredam en Caesar van Everdingen, maar ook minder bekende stukken zoals Alkmaars zilver en de vele portretten van de familie van Foreest, en recente aanwinsten zoals een zeventiende-eeuwse tabakspot en een penseeltekening van Allart van Everdingen.

Daarbij is de meerstemmigheid en diversiteit van het Alkmaar van nu als uitgangspunt genomen voor de verhalen over het Alkmaar van vroeger. Op vijf punten in de rondgang is een themazaal ingericht, waarin aandacht is

besteed aan nieuwe en andere perspectieven. Om meer bezoek van families en gezinnen te genereren is een familiespoor door de collectiepresentatie geweven van vijf 'hands-on'-installaties en interactieve en tactiele elementen in de publieksbegeleiding, ontwikkeld door IJsfontein in samenwerking met het eigen team. Bij alle onderdelen is het effect dat kinderen en hun (groot)ouders met meer aandacht en bagage naar de bijbehorende objecten gaan kijken en meer gesprekken tussen hen ontstaan over het heden en verleden.

Meerstemmigheid: mini exhibits en jongeren

In de relatief vaste structuur van de nieuwe collectiepresentatie (de rondgang en de verdiepende zalen) is de mogelijkheid gecreëerd om geregeld iets nieuws te laten zien in de vorm van een mini-tentoonstelling-in-een-tentoonstelling. Onder de titel *Allemaal Alkmaarders* geven we aan inwoners van Alkmaar of andere betrokkenen en organisaties van buiten het museum - bijvoorbeeld een burgemeester, een winkelier, een wetenschapper, een immigrant, een opiniemaker – gelegenheid om een mini-exhibit samen te stellen rond een object naar eigen keuze. Deze gastconservatoren vertellen een eigen verhaal en geven hun persoonlijke visie bij het object. De nieuwe collectiepresentatie bevat twee van zulke mini-exhibits, die over een jaar zullen worden opgevolgd door nieuwe. Met deze geplande jaarlijkse wisselingen zijn steeds actuele interventies in de vaste presentatie te zien.

De eerste mini-exhibit in *Allemaal Alkmaar* is samengesteld door Alexandro de los Reyes Rodriguez, die is opgegroeid in een buitenwijk van Alkmaar en daar op jonge leeftijd in het criminele drugscircuit belandde. Tijdens zijn gevangenschap en ook daarna is het hem gelukt om zich te ontworstelen aan de drugs en het criminele circuit. Alexandro heeft voor zijn mini-exhibit gekozen voor achttiende-eeuwse tegels met religieuze voorstellingen uit het Nieuwe Testament, omdat het geloof voor hem een belangrijke rol heeft gespeeld. De tweede mini-exhibit is bedacht door vier VMBO-jongeren uit de regio Alkmaar. Zij hebben een fictief dagboek gemaakt van de slaafgemaakte jongen die afgebeeld is op het portret van VOC-commandant Wollebrant Ghelijns. Bezoekers kunnen de dagboekverhalen lezen en beluisteren terwijl ze het schilderij bekijken. De mini-exhibits hebben een eigen frisse, duidelijk herkenbare vormgeving gekregen, zodat ze goed opvallen binnen het geheel van de collectiepresentatie.

Ook op een andere manier is meerstemmigheid in de collectiepresentatie gecreëerd. De jongeren van CuratorLab, de jongerenafdeling van het museum, hebben zelf een multi-media tour gemaakt met filmpjes en verhalen bij enkele objecten in de vaste presentatie. Bezoekers kunnen de haltes van de tour via QR-codes downloaden op hun smartphone en zo bekijken en beluisteren wat jongeren van nu fascineert en verwondert aan de collectie van het museum.

'Wat is het mooi geworden, ik ben nog nooit zo lang in het museum geweest'

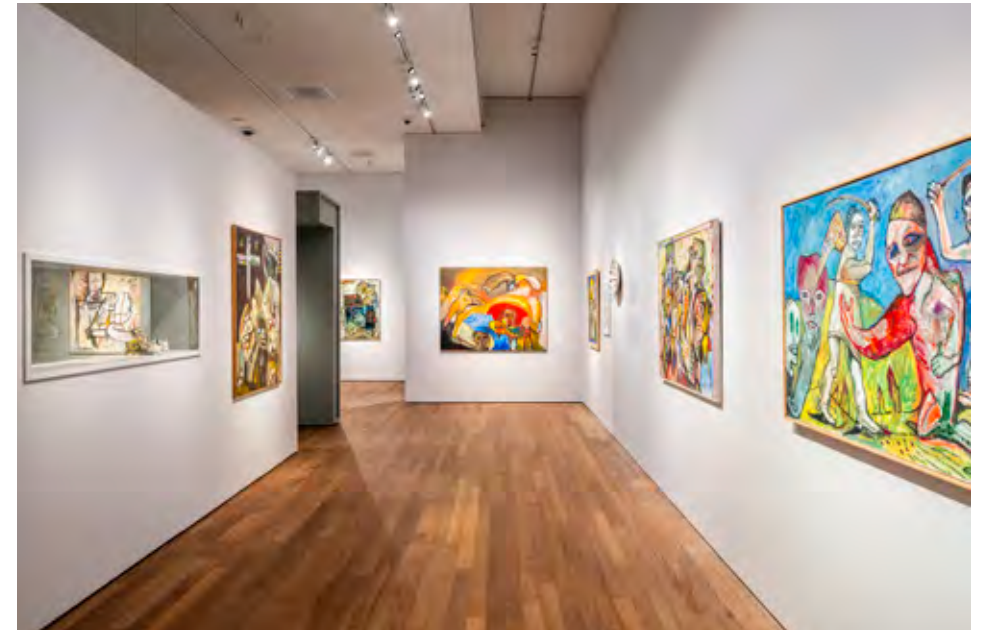
100x Lucebert

30 maart t/m 1 september 2024

Lucebert is een van de bekendste Nederlandse kunstenaars van de twintigste eeuw. Hij woonde en werkte een groot deel van zijn leven in Bergen (NH), op een steenworp afstand van Alkmaar. Ter gelegenheid van zijn 100ste geboortjaar schetste de tentoonstelling *100x Lucebert* aan de hand van 100 objecten een veelzijdig beeld van de dichter, beeldend kunstenaar en mens Lucebert (1924–1994). De tentoonstelling maakte gebruik van een biografische opzet om zijn oeuvre in alle rijkdom te tonen. De tentoonstelling begon met een vroege tekening in een gastenboek uit 1936 waarin de 11-jarige Bertus Swaanswijk een meisje in klederdracht heeft getekend, en eindigde met een onaf schilderei zoals dat na zijn overlijden is aangetroffen in zijn atelier. De tussenliggende 98 objecten bestonden onder andere uit tekeningen uit zijn tienerjaren, een brief uit de oorlog, manuscripten, unieke geluidsopnames van door hem zelf voorgedragen gedichten en enkele van zijn bekendste schilderijen.

De Gids produceerde een redactioneel onafhankelijk themanummer naar aanleiding van de tentoonstelling, geïnspireerd op het concept van *100x Lucebert*. Gastredacteur van de publicatie was Lucebert-kenner Marleen Sloof. Daarnaast werden onder andere bijdragen geleverd door Maria Barnas en Michael Tedja. Journalist Tom Rooduijn maakte de podcast *De Kwestie Lucebert vijf jaar later* waarin hij mensen sprak over het werk en leven van Lucebert.

'Lucebert boeit, hoe dan ook!'

Michael Tedja

Het Diagonale Instituut

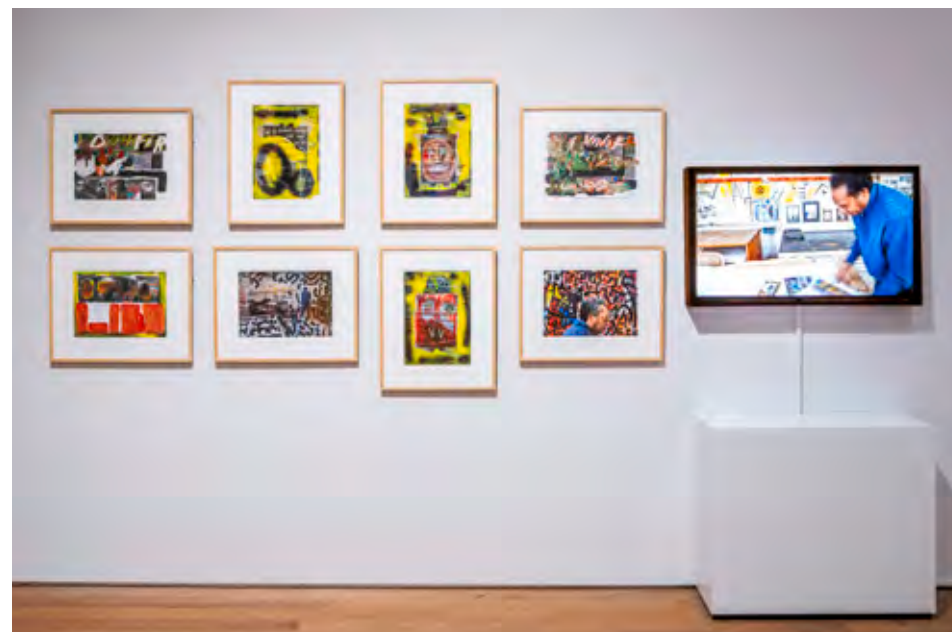
30 maart t/m 1 september 2024

Schrijver, dichter en beeldend kunstenaar Michael Tedja verbleef in 2023 enkele maanden als artist-in-residence in het Luceberthuis in Bergen. Daar ontwikkelde hij een serie schilderijen op doek en papier. Met dit werk reageert hij op het beeldende werk van Lucebert, maar ook op diens status als cultureel icoon. Met zijn presentatie wilde Tedja een eerbetoon brengen aan Lucebert, die hij bewondert om zijn rebelse en compromisloze auteurschap. De werken worden gedurende de tentoonstelling regelmatig gewisseld. Tegelijk met deze tentoonstelling verscheen een roman van Tedja met dezelfde titel: *Het Diagonale Instituut*. De werken van Michael Tedja, gemaakt in opdracht van Stedelijk Museum Alkmaar, zijn zowel in het museum als in de Grote Kerk van Alkmaar te zien.

24.807 bezoekers (Lucebert en Tedja samen)

Bereik Free Publicity: **2.154.778**

PR Waarde: **€ 495.997,93**

Maarten van Heemskerck

27 september 2024 t/m 19 januari 2025

Voor de tentoonstelling over kunstenaar Maarten van Heemskerck (Heemskerk 1498 – Haarlem 1574) bundelden Frans Hals Museum, Stedelijk Museum Alkmaar en Teylers Museum de krachten. Onderbouwd door jaren van grondig onderzoek door gastconservator Ilja Veldman volgde 450 jaar na zijn dood het eerste overzicht ooit van het oeuvre van Maarten van Heemskerck. Alledrie de musea hebben werk van deze schilder in hun collectie; andere werken zijn verspreid over vele belangrijke musea en privécollecties in de hele wereld. Het Frans Hals Museum toonde zijn vroege werk in relatie tot tijdgenoten als Jan van Scorel en Jan Gossaert. Teylers Museum richtte zich op de prentproductie van Van Heemskerck en zijn pioniersrol hierin. Stedelijk Museum Alkmaar vertelde over Heemskercks reis naar Italië en liet zien hoe die ervaring hem inspireerde tot gedurfde en voor die tijd spectaculaire werken. Hij maakte er kennis met het werk van Michelangelo, Rafaël en tijdgenoten. De kunstwerken en gebouwen in de Eeuwige Stad Rome bleven hem zijn hele verdere leven inspireren.

De tentoonstelling werd begeleid door een divers programma. Er was een audiotour voor volwassenen, en voor families was er de workshop *De Baard van Maarten*, om zelf je eigen baard te maken geïnspireerd op het zelfportret van Maarten van Heemskerck. Daarnaast waren er rondleidingen door de tentoonstelling door conservator Tristan Schiff en een lezingenprogramma in samenwerking met Muze en de Vrije Academie. Marcel Schmalgemeijer en House TMM gaven de tentoonstelling vorm.

116.766 bezoekers, waarvan 29.019 in Stedelijk Museum Alkmaar
PR waarde € 598.000

*'Eigenlijk kwamen we schuilen voor de regen maar toen lang gebleven.
Mooi museum, Maarten was een ontdekking'*

Alkmaekers

3 april 2024 - heden

Eeuwen geleden gebeurde alles in de binnenstad: spinnen, weven, bleken, looien, pottenbakken, tegelbakken, houtbewerken en nog véél meer. Ieder ambacht verspreidde zijn eigen geur en geluid door de bruisende stad. Eeuwen later vind je geen ambachten meer in de stad. En tóch is het rijke Alkmaarse ambachtsverleden nog overal.

Als *social designer* ontwerpt Ro Smit met maatschappelijke impact. In zijn studio *De Maekplaats* werken jonge Alkmaarders met verschillende vormen van autisme als Alkmaekers aan ambachtelijke producten. Na exposities en projecten wereldwijd keerde Ro Smit terug naar zijn geboortestad Alkmaar. In de expositie *Alkmaekers* komen mens, materiaal en verhaal samen. De expositie toont objecten uit de archeologische collectie van de stad en is het startpunt van verschillende stadswandelingen door de historische binnenstad van Alkmaar. In de museumwinkel zijn items uit de Alkmaeker-collectie en routekaarten met de stadswandelingen te koop. Ook is er een serie podwalks ontwikkeld, waarin Alkmaekers in gesprek gaan met stadsarcheologen over het leven van toen.

MAEKPLAATS

RO
SMIT

RO
SMIT

RO
SMIT

Victoriefonds Cultuurprijs: Amber Veel

29 juni t/m 1 december 2024

De Stichting Cultuurprijs regio Alkmaar reikt tweejaarlijks cultuurprijzen uit en zet daarmee de schijnwerper op de kunst- en cultuursector in Noord-Kennemerland. Er zijn prijzen in de categorieën Visuele Kunsten, Letteren, Podiumkunsten en Jong Talent. De Victoriefonds Cultuurprijs Visuele Kunsten werd in 2024 uitgereikt aan beeldend kunstenaar en taxidermist Amber Veel. Het werk van Amber Veel is diepgeworteld in de kunst van het prepareren en conserveren van huid, waarbij ze traditionele en innovatieve technieken, tekenen en verzamelen combineert. Haar atelier is zowel een werkplaats als een bibliotheek. Het museum toonde een selectie van haar werk, waarvan een deel nooit eerder werd geëxposeerd. De grafische vormgeving was van Studio Berry Slok.

VICTORIEFONDS CULTUURPRIJS
VISUELE KUNSTEN 2024

AMBER VEEL

THE 2024 VICTORY FUND
CULTURE PRIZE FOR VISUAL ART

De Stichting Cultuurprijs regio Alkmaar reikt tweejaarlijks cultuurprijzen uit en zet daarmee de schijnwerper op de kunst- en cultuursector in Noord-Kennemerland. Er zijn prijzen in de categorieën Visuele Kunsten, Letteren, Podiumkunsten en Jong Talent. Een vakjury kent de cultuurprijzen toe aan kunstenaars die zich op een bijzondere manier in hun vak onderscheiden en een relatie met de regio hebben.

Op zondag 8 september wordt de Victoriefonds Cultuurprijs Visuele Kunsten uitgereikt aan Amber Veel. Het museum toont een selectie van haar werk, waarvan een deel nooit eerder werd geëxposeerd.

Stichting Cultuurprijs regio Alkmaar presents cultural awards every other year to showcase the arts and culture sector in Noord-Kennemerland. Awards are presented in the categories of Visual Arts, Literature, Performing Arts and Young Talent. A committee of expert judges selects artists who have distinguished themselves in their field and have ties with the region.

On Sunday 8 September, the Victoriefonds Cultuurprijs for Visual Arts will be awarded to Amber Veel. The museum is exhibiting a selection of her work, including pieces never shown before.

Museum Murals

5 juli 2024

Stedelijk Museum Alkmaar voegt met de *Museum Mural* een nieuw collectiestuk toe aan de historische stadscollectie van het museum. Met een metershoog kunstwerk in de wijk Overdie is elke dag te zien dat Stedelijk Museum Alkmaar van en voor alle Alkmaarders is. De muurschildering is onderdeel van de twintig muurschilderingen van het landelijke project *Museum Murals*. De muurschildering in Alkmaar, in de wijk Overdie, op flat De vooruitgang is gekoppeld aan de opening van de nieuwe vaste tentoonstelling *Allemaal Alkmaar* in Stedelijk Museum Alkmaar.

Publieksprogramma

Stedelijk Museum Alkmaar organiseert een breed scala aan publieksactiviteiten voor diverse publieksgroepen. De vaste presentaties, tijdelijke tentoonstellingen en overige activiteiten trekken een breed publiek uit de regio en heel Nederland. In 2024 waren er bijvoorbeeld lezingen voor inhoudelijk geïnteresseerde museumbezoekers, workshops voor families en bijzondere programma's voor scholen.

Museumnacht

De derde editie van de Museumnacht op 29 september stond in het teken van de cross-overs. Met een vol en gevarieerd programma met tekenen, film, participatief theater en muziek in het museum was het evenement een succes. Er waren veel jongeren en er was een geanimeerde sfeer in het gebouw. De jongeren van CuratorLab organiseerden een participatie-activiteit. Twee toiletten werden omgetoverd tot een ruimte waar jongeren via de telefoon in gesprek gingen met de jongeren van CuratorLab. 'Hoe zie jij jezelf?' was de startvraag, waarna vervolgens mooie telefonische dialogen ontstonden. De audio die hiervan is opgenomen wordt gebruikt voor een kunstwerk dat in 2025 in het kader het 150-jarig bestaan van het museum gerealiseerd wordt op de gevel van het museum.

Alkmaar Ontzet - 8 oktober

Ook dit jaar was het weer druk in het museum, dat gratis toegankelijk was voor bezoekers. Maar liefst 2150 Alkmaarders kwamen die dag door de deuren op zoek naar her verhaal van Alkmaar Ontzet. De Spaanse soldaat was er om live het verhaal te vertellen aan geïnteresseerde bezoekers. Voor de kleintjes werden verhalen verteld door Boekfiets.

Opnames Kunst en Kitsch

Op 14 oktober waren de opnamen van *Tussen Kunst en Kitsch* in het museum. 736 bezoekers kwamen deze dag naar het museum om hun zoldervondsten en kunstschaten door experts te laten beoordelen. De verschillende experts namen plaats in de collectiepresentatie *Allemaal Alkmaar*. De meest bijzondere objecten werden gefilmd in de collectiepresentatie van de Bergense School. In het voorjaar van 2025 zal de aflevering worden uitgezonden.

CuratorLab – Voelschilderij

De afgelopen jaren zijn door de leerlingen van CuratorLab op tour verschillende interventies gedaan in het museum. Er werd onder andere een interactieve game gerealiseerd en een multimediale tour gemaakt. In 2024 werd uit de vele ideeën het idee van een voelschilderij gekozen, dat in 2025 in *Allemaal Alkmaar* zal worden geïnstalleerd. Het voelschilderij wordt geïnspireerd op het werk van Jan de Baen. De leerlingen bedachten een manier om de texturen en details uit het schilderij, zoals kleding, rozen en parels, tastbaar te maken. Hun doel is om bezoekers, en vooral jongeren, kunst op een nieuwe, interactieve manier te laten ervaren. In musea mag je vaak niets aanraken, wat volgens de leerlingen de beleving minder interessant maakt. Door het toevoegen van tastbare elementen wordt het museumbezoek voor hun leeftijdsgenoten aantrekkelijker.

ART=MUSIC=ART

De concertserie Art=Music=Art sluit aan bij het tentoonstellingsprogramma van het museum waarin er meer recent aandacht is voor hedendaagse beeldende kunstenaars die sterk met de regio verbonden zijn of vanuit hun werk de verbinding zoeken met Alkmaar. De concerten sloten af met een laagdrempelige, gezamenlijke maaltijd. Met daarbij de mogelijkheid om de muzikant te spreken en/of een album te kopen. Hiervoor is bewust gekozen. De verbindende werking van samen eten, napraten met makers en organisatoren en kennis met elkaar maken is een belangrijk inhoudelijk ingrediënt van deze serie.

SCHUTTERS, REGENTEN EN REGENTESSEN
One guards and governs

Schooleducatie

Ten opzichte van 2023 is het aantal schoolbezoeken in 2024 gezakt. Dit werd mede veroorzaakt doordat het museum een aantal maanden gedeeltelijk gesloten was voor de verbouwing en herinrichting van *Allemaal Alkmaar*. Door de gewijzigde opstelling waren niet alle schoolprogramma's meer goed passend en uitvoerbaar. Om die reden is het aantal programma's dat het museum aanbiedt afgeschaald. Verder is het aanbod onder de loep genomen. In 2024 is het nieuwe programma *Natte Voeten* ingevoerd.

PO leerlingen **1299**

VO leerlingen **2151**

Leerlingen ROC **166**

NT2-studenten **86**

Studenten **741**

Frisse perspectieven

Hoe verbind je de verhalen van jongeren met de collecties van musea? Met die vraag gaan het Frans Hals Museum, Stedelijk Museum Alkmaar en het Amsterdam Museum de komende jaren samen met jongeren aan de slag binnen het Noord-Hollandse project *De Jonge Lichting*. Zij ontvangen vanaf 2025 tot en met 2028 financiering vanuit de regionale culturele basisinfrastructuur om een bezoek aan en participatie met deze drie instellingen voor jongeren nog betekenisvoller te maken.

Marketing en communicatie

Stedelijk Museum Alkmaar, geopend in 1875, is een van de oudste musea van Nederland. Met een eigen winkel en een eigen museumcafé biedt het een culturele totaalbeleving aan de bezoeker. Het is een ondernemend kunst- en cultuurhistorisch museum dat sterk verankerd is in de stad en de regio. Met zijn kwalitatief hoogstaande collectie en zijn ambitieuze tentoonstellingsprogramma heeft het museum het afgelopen decennium nationale betekenis verworven en trekt het in toenemende mate landelijk publiek en media-aandacht.

2024 was voor de marketing en communicatie een bijzonder jaar. Voor de tentoonstelling over Maarten van Heemskerck werd intensief samengewerkt met het Frans Hals Museum en het Teylers Museum. Met een gezamenlijk marketingbudget en -strategie wisten de drie musea een enorme hoeveelheid aan free publicity te genereren. Alle dagbladen wijdden er artikelen aan en radio en tv stonden bol van de items over deze bijzondere tentoonstelling.

In 2024 is er een wijziging in beleid ingezet. Stedelijk Museum Alkmaar wist zich de afgelopen jaren te onderscheiden met kwalitatief hoogwaardige tentoonstellingen. Door de verscheidenheid aan aanbod is het gezicht van het museum in het algemeen wat ondergesneeuwd. Voor onze communicatie over de verschillende publieksprogramma's werken we sinds dit jaar met een vast format. Samen met de ontwerpers van Catalogue Tree hebben we een herkenbaar framework gemaakt. In 2025 gaan we deze lijn verder doortrekken.

Samenwerkingen

Maarten van Heemskerck met Frans Hals Museum en Teylers Museum

De tentoonstelling over Maarten van Heemskerck was een uniek samenwerkingsproject. Deze overzichtstentoonstelling was feitelijk een driedubbeltentoonstelling: Stedelijk Museum Alkmaar, het Frans Hals Museum en Teylers Museum toonden tegelijkertijd ieder een deel van het oeuvre van de meester, waardoor een niet eerder vertoond groot monografisch overzicht kon worden gegeven. Deze samenwerking werd door de fondsen ruim beloond voor dit bijzondere initiatief. Daarnaast werd de tentoonstelling, juist door de compleetheid, uitgebreid belicht in krantenartikelen, radioprogramma's, nieuwsitems op tv en nog vele andere kanalen.

Toekenning BIS voor de Jonge Lichting in samenwerking met Frans Hals Museum en Amsterdam Museum

Het Frans Hals Museum, Stedelijk Museum Alkmaar en het Amsterdam Museum gaan de komende jaren samen met jongeren aan de slag binnen het Noord-Hollandse project *De Jonge Lichting*. Dit werd mogelijk gemaakt door een toekenning binnen de Culturele Basisinfrastructuur (BIS).

De Jonge Lichting is een nieuw podium voor de frisse perspectieven van jongeren op museale collecties, het culturele veld, hun leefomgeving en zichzelf. De jongeren zijn het uitgangspunt: zij nemen de regie. De musea schetsen de kaders, stimuleren de deelnemers om zich te ontwikkelen en begeleiden hen daarbij. *De Jonge Lichting* geeft zo jongeren de kans hun talent te ontdekken, te netwerken en kennis te maken met peers, experts en culturele organisaties.

Elk van de drie musea richt in de periode 2025-2028 elk jaar een afdeling van minstens vijf jongeren in, die een prominente, gelijkwaardige plek krijgen in de museumorganisatie. Samen met de andere museumafdelingen en opleidingen en instellingen uit de regio maken de jongeren rond een centraal thema producten of programma's die aansluiten bij hun belevingswereld. Daarnaast treden ze op als ambassadeur, adviseur en kritische sparringpartner.

De jongeren organiseren per jaar en per museum een presentatie, binnen of buiten de museummuren. De collecties van de musea zijn hun inspiratiebron.

Bodem en Water Programma in Noord-Holland Noord

In 2024 zijn de voorbereidingen gestart voor een vierjarige samenwerking tussen De Karavaan, buitengewoon theater op locatie, BPD Cultuurfonds en Stedelijk Museum Alkmaar. Hoofdpartner is Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het overkoepelende thema is bewustwording van de transformatie van het landschap. Water en bodem vormen de identiteit van Noord-Holland. Het door mensenhanden gemaakte landschap is en was inspiratiebron voor vele kunstenaars en theatermakers, maar vormt ook de basis van veel van de huidige problemen. We staan voor een uitdaging om bewoners, beleidsmakers en partners die in en met het landschap werken bij elkaar te brengen om goede en veilige oplossingen te vinden. Dat begint met bewustwording. Dit programma wil daaraan bijdragen door te laten zien hoe cultuur agenderend kan zijn voor de landschappelijke transformatie in verleden, heden en toekomst in Noord-Holland Noord. Het project wordt in 2025 gelanceerd.

Move the City

Move the City is een festival van Karavaan, Theater de Vest, het Filmhuis, Stedelijk Museum Alkmaar, Bibliotheek Kennemerwaard, Poppodium Victorie, Regionaal Archief Alkmaar, Kunstuitleen Alkmaar en Artiance, Centrum voor de Kunsten.

In het jaarlijks terugkerende, gratis zomerfestival geven de culturele instellingen uit de binnenstad een Alkmaarse wijk een weekend vol theater, workshops, kunst, muziek en ontmoetingen cadeau. Ook maakt en presenteert de buurt samen met het festival een verrassend programma. In 2024 landde Move the City van 5 t/m 7 juli in de wijk Nieuw Overdie. Er werd een flathoge muurschildering onthuld, er waren workshops, film, concerten, kunst en een cultuurmarkt.

Joost Zwagermanlezing met het ABC Huis en TaqaTheater De Vest

De zevende Joost Zwagermanlezing werd in 2024 gegeven door Cathelijne Blok, kunsthistoricus, journalist en oprichter van kunstplatform The TittyMag. Blok sprak over het belang van kunst. 'We hebben kunst gescheiden van onszelf en de mens boven de kunst gezet. We zien kunst, onterecht, niet als een eerste levensbehoefte.' In haar lezing mixte Blok taal en performance, en schetste zo in activistisch woord en beeld een wereld zonder kunst.

Begunstigers en fondsen

Het begunstigersnetwerk van Stedelijk Museum Alkmaar is het afgelopen jaar gestaag uitgebreid. Dankzij de betrokkenheid van onze relaties hebben we ook in 2024 weer hoogwaardige tentoonstellingen kunnen realiseren en nieuwe aankopen voor de collectie kunnen doen. Een mooi voorbeeld hiervan is de aankoop van het werk *La Casa Nera* van Gerrit van Blaaderen, dat mede dankzij de bijzondere extra steun van de Kringleden een plek in onze collectie heeft gekregen.

De nieuwe collectiepresentatie *Allemaal Alkmaar* in het souterrain van het museum is eveneens tot stand gekomen dankzij de steun van vele fondsen. Met deze fundamentele vernieuwing van de collectiepresentatie kan Stedelijk Museum Alkmaar nu daadwerkelijk werken aan het versterken van zijn maatschappelijke relevantie en het verbreden van zijn publieksbereik. Wij zijn onze begunstigers dan ook enorm dankbaar voor hun waardevolle steun, die het mogelijk maakt om het museum verder te ontwikkelen en de collecties voor een breder publiek toegankelijk te maken.

Fonds	Project
SPUK	<i>150 jaar jong</i>
Vrienden Loterij	<i>Allemaal Alkmaar</i>
Diorapthe	<i>Allemaal Alkmaar</i>
Mondriaan Fonds	<i>Allemaal Alkmaar</i>
PBCF	<i>Allemaal Alkmaar</i>
Provincie Noord Holland	<i>Allemaal Alkmaar</i>
VSB Fonds	<i>Allemaal Alkmaar</i>
Mondriaan Fonds - Slavernij verleden	<i>Allemaal Alkmaar – video-installatie</i>
	<i>Dimitri Madimin</i>
VOS	<i>Allemaal Alkmaar - Laatste</i>
	<i>verhaaldragers Dimitri Madimin</i>
Dutch Culture	<i>Allemaal Alkmaar - Dimitri Madimin</i>
Fonds21	<i>100x Lucebert</i>
Jaap Harten Fonds	<i>100x Lucebert</i>
Mondriaan Fonds	<i>100x Lucebert en Michael Tedja</i>
Zabawas	<i>Maarten van Heemskerck</i>
Hendrik Muller Fonds	<i>Maarten van Heemskerck – publicatie</i>
VriendenLoterij	<i>Maarten van Heemskerck</i>
Turing Foundation	<i>Maarten van Heemskerck</i>
Mondriaan Fonds	<i>Maarten van Heemskerck</i>
het Cultuurfonds	<i>Maarten van Heemskerck</i>
Blockbusterfonds Xtra	<i>Maarten van Heemskerck</i>

Collectie

In 2024 is de collectie van het Stedelijk Museum Alkmaar verder versterkt met meerdere schenkingen en aankopen. Zo werd de collectie oude meesters uitgebreid met een werk van de kunstenaar Claes Jacobsz. van der Heck, *Landschap met Christus en de centurion te Kafarnaüm* uit 1617. De collectie negentiende eeuw breidde uit met een aankoop en een schenking: een werk van Elias Pieter Bommel met daarop schaatser en koek-en-zopie kraam en de Alkmaarse accijnstoren als decor, en een zilveren tasbeugel gemaakt door zilversmid Willem Bakker.

Met steun van De Kring Bergense School kon het krachtige en het zeer persoonlijk werk *La Casa Nera* van Gerrit van Blaaderen verworven worden. Na een kleine restauratie is het werk te zien in de vaste presentatie over de Bergense School in het museum. Daarnaast ontving Stedelijk Museum Alkmaar in 2024 meerdere schenkingen voor de collectie Bergense School: werken van onder andere Arnout Colnot, Maroussia en Henri le Fauconnier, Leo Gestel, Wim Schumacher, Mommie Schwarz, Matthieu Wiegman, Piet van Wijngaardt en Else Berg.

Op het gebied van hedendaagse kunst is de lijn voortgezet om deze te koppelen aan tentoonstellingen in het museum. Zo heeft het museum een werk van Michael Tedja en Emo Verkerk kunnen verwerven, maar ook een schenking mogen ontvangen van twee werken uit de serie *het oog* van Rudi van de Wint.

Small informational text label next to the painting.

Conserveren en restaureren

Conservering en restauratie is een belangrijke collectietaak, om met name bij werken die in het verleden niet goed zijn beheerd en/of behandeld de oorspronkelijke kwaliteit van het werk weer zo veel mogelijk aan het licht te brengen. Met steun die de Vereniging Rembrandt in 2023 toezegde heeft Caroline van der Elst in 2024 *De regentessen van het weeshuis te Alkmaar* en *De regenten van het weeshuis te Alkmaar* van de zeventiende-eeuwse kunstenaar Lambert Doomer gerestaureerd. Deze twee schilderijen verbleven al jaren in ons depot, maar vertellen een belangrijk verhaal over hoe wij vroeger zorg droegen voor elkaar. Vooral het regentenstuk was in een zeer slechte staat. De oorspronkelijke schoonheid van het regentenstuk was door vergeeld vernis en latere overschilderingen sterk aangetast. Oude restauraties hadden het stuk ook zwaar beschadigd, waardoor zelfs sommige details moesten worden gereconstrueerd. Sinds februari 2025 zijn beide werken weer te zien voor het publiek in de vaste presentatie *Allemaal Alkmaar*.

Jazzy de Groot restaureerde een schilderij van Johannes Petrus van Horstok uit 1776, dat een gezicht op *de Waag en de Kaasmarkt* toont. Tijdens de restauratie werd een dikke laag vergeelde vernis en oude, storende retouches zorgvuldig verwijderd, waardoor de oorspronkelijke kleuren en details weer zichtbaar werden. Opmerkelijk was de ontdekking dat het schilderij oorspronkelijk geen vierkante vorm had, maar een zogenaamde 'klokvorm'. Vermoedelijk maakte het ooit deel uit van een interieurdecoratie. Tijdens de restauratie is deze originele vorm hersteld, waardoor het werk nu weer in zijn oorspronkelijke vorm te zien is in *Allemaal Alkmaar*.

Bor

Collectiebeheer

In 2023 kreeg het museum toestemming van de Gemeente Alkmaar voor het afstoten van de speelgoedcollectie. Deze redelijk omvangrijke verzameling had geen enkele connectie met de stad of de stadscollectie. De ontzaming is volgens de LAMO-procedure verlopen en in 2024 is een groot deel verkocht via een erkend veilinghuis. De opbrengst van de veiling zal besteed worden aan de verdere versterking van de collectie van Stedelijk Museum Alkmaar.

Om de collectie zo optimaal mogelijk te beheren zijn in 2024 verdere stappen ondernomen. Zo zijn er nieuwe schilderijrekken geplaatst in het depot en is daarmee de eerste stap gezet voor een verdere optimalisering van het depot. Een groot deel van de collectie 3D objecten is extern opgeslagen en deze opslag in een extern depot zal in de toekomst nodig blijven, omdat het interne depot hiervoor niet voldoende capaciteiten biedt.

Publicaties en lezingen

Lezingen

Marjan van Heteren

'La Casa Nera van Gerrit Willem van Blaaderen', lezing voor de Kring Bergense School, 22 april 2024

'Verlangen naar Egmond, Ruisdael, Hitchcock en Melchers', lezing voor de Kring Bergense School 21 november 2024.

Tristan Schiff

'Maarten van Heemskerck: Naar Rome', lezing voor begunstigers van Stedelijk Museum Alkmaar, 17 oktober 2024

'Maarten van Heemskerck: Naar Rome', lezing voor het HOVO van de Universiteit Leiden, 15 november 2024

'Maarten van Heemskerck: Naar Rome', introductie Codart Studiedag Maarten van Heemskerck, 25 november 2025

'Maarten van Heemskerck: Naar Rome', lezing voor Alkmaars Historisch Café, 28 november 2024

Publicaties

Tristan Schiff en Patrick van Mil,

'Drieluik rond Maarten van Heemskerck', *Bulletin van de Vereniging Rembrandt*, Jaargang 34 (Najaar)

Kunst is de fluistering van de geschiedenis,
die boven het tumult van de tijd uit te horen is.

Art is the whisper of history, heard above the noise of time. – Julian Barnes, 2016

Raad van Toezicht

Bericht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf personen. Portefeuillehouder financiën Jasme Leenaars heeft eind 2023 afscheid genomen van de Raad vanwege het einde van haar zittingstermijn. Catherine Zijlstra is haar opvolger en is begin 2024 officieel gestart als lid van de Raad. De overige leden van de Raad zijn Paul Verbruggen, Bart Rutten, Christina Fodor en Tillie van der Poel (voorzitter).

De Raad is in 2024 vijfmaal bijeengeweesst voor een reguliere vergadering. De gebruikelijke onderwerpen zijn behandeld, zoals begroting, jaarrekening, jaarplan, cultuurvisie gemeente Alkmaar en het meerjarentoonstellingsprogramma. Er is bilateraal overleg geweest tussen afzonderlijke leden van de Raad verband houdend met specifieke onderwerpen ter voorbereiding van de vergaderingen met de directeur-bestuurder. Deze betroffen het aangaan van een langdurige samenwerking in verband met een particuliere bruikleen, de voorbereiding van de aanpassing van de statuten en de wisselingen in personele zin. Het vertrek van de zittend directeur-bestuurder had de volle aandacht van de Raad, evenals de opvolging. De Raad heeft het profiel en de selectiecommissie vastgesteld, bestaande uit de voorzitter van de Raad en Bart Rutten, die de portefeuille collectie beheert. Naast deze leden uit de Raad hebben drie leden van het managementteam geparticipeerd in de procedure.

Halverwege zomer 2024 nam Patrick van Mil afscheid, per 1 september is Marrigje Rikken aan de slag gegaan. Het afscheid van Patrick, waar vele stakeholders aanwezig waren, getuigde van een grote betrokkenheid bij niet alleen de persoon Patrick, maar zeker ook het museum. De voorzitter van de Raad houdt maandelijks bilaterale gesprekken met de directeur-bestuurder.

De leden hebben alle vergaderingen van de Raad van Toezicht bijgewoond. Een vergadering heeft plaatsgevonden in het Centraal Museum in Utrecht, waar Bart Rutten artistiek directeur is. Na een korte vergadering heeft Bart de Raad in het museum rondgeleid. In de regel zijn de leden van de Raad aanwezig bij openingen van tentoonstellingen, bijzondere evenementen van het museum, zoals de Joost Zwagermanlezing, de opening van *Allemaal Alkmaar* en

bijeenkomsten met het voltallige personeel rondom kerst. De kernfunctie van het museum krijgt in de vergaderingen alle aandacht, zowel in de voorgenomen programmering, bezoekersaantallen, persuitingen en evaluaties. De geplande zelfevaluatie van de Raad is in verband met de wisselingen in Raad en directie uitgesteld. Deze is opgenomen in de vergaderplanning van 2025.

Tillie van der Poel

Voorzitter Raad van Toezicht

Leden

mevrouw M.A.M. van der Poel, voorzitter

Benoemd t/m 31 oktober 2026

de heer P.G.M. Verbruggen, vicevoorzitter

benoemd t/m 14 september 2026

mevrouw C.A. Fodor

benoemd t/m 30 juni 2025

de heer B. Rutten

benoemd t/m 30 november 2027

mevrouw C. Zijlstra

benoemd t/m 31 december 2027

Organigram

Medewerkers

Directie

Marrigje Rikken	Directeur-bestuurder (per 1 september)
Patrick van Mil	Directeur-bestuurder (t/m 31 augustus)

Staf

Nadine Filarski	Medewerker Sponsorships en Begunstigers
Denise Kesselaar	Medewerker Sponsorships en Begunstigers a.i. (29 april t/m 8 november)
Sara Bletz	Projectleider Tentoonstellingen

Financiën en Bedrijfsvoering

Peter Sieben	Hoofd Financiën en Bedrijfsvoering
Nathalie Overtoom	Bedrijfsadministrateur
Marja Boekel	Medewerker financiële administratie
Iris van Beusekom	Managementassistent
Donna Krijnen	Personele zaken

Publiekszaken

Anna Tiedink	Hoofd Publiekszaken a.i. (per 1 augustus)
Eva Groentjes	Hoofd Publiekszaken (t/m 31 juli)
Denise Kesselaar	Medewerker Marketing en Communicatie a.i. (per 1 november)
Aafke van Tent Beeking	Medewerker Marketing en Communicatie (t/m 18 november)
Cindy Beets	Medewerker Reserveringen

Museumcafé

Evelien Zandbergen	Coördinator Museumcafé
Matthé Grent	Meewerkend voorman Museumcafé

Museumwinkel

Marja Boekel	Coördinator Museumwinkel
--------------	--------------------------

Educatie

Chantal Karels	Educator (per 1 juli)
Sara van Doorn	Educator (t/m 31 maart)
Savitri Bergraaf	Educator (project t/m 31 augustus)

Jongerenafdeling

Floortje Portengen	Coördinator Jongerenafdeling
Floor van Bellen	
Jeremiah Beuving	
Dewi Dijkstra	
Noémí Evenblij	
Chanel Gerarda	
Liwa van Ierssel	
Maurício Hruška	
Teun van Ierland	
Mathijs Noomen	
Zoë Scholtes	

Museumdocenten/rondleiders

Vanessa Barberà	Museumdocent
Kathy de Groot	Museumdocent
Joke Houtkooper	Museumdocent
Thomas Jansen	Museumdocent
Jan Hoedjes	Museumdocent
Rob Karsten	Museumdocent
Kitty Klaassen	Museumdocent
Maartje Kramer	Museumdocent
Rosina Loocks	Museumdocent
Floortje Portengen	Museumdocent
Gígja Reynisdóttir	Museumdocent
Lia Rood	Museumdocent
Marjorie van Beekum	Museumdocent en rondleider
Cindy Beets	Museumdocent en rondleider
Laura Zièck	Museumdocent en rondleider
Patricia Bracke	Rondleider
Olga Kruisbrink	Rondleider
Lisa Steenkamer	Rondleider
Ingrid Völke	Rondleider

Museale Zaken

Bianca Schrauwen	Hoofd Museale Zaken a.i. (per 1 augustus)
Loet Schledorn	Hoofd Museale Zaken, plaatsvervangend directeur (t/m 31 juli)
Tristan Schiff	Conservator (per 15 april)
Christi Klinkert	Conservator (t/m 11 februari)
Marjan van Heteren	Conservator 19e en 20e eeuw
Marieke van de Doel	Conservator (onderzoeksproject NWO)
Ilja Veldman	Gastconservator
Kees van der Geer	Gastconservator
Hélène Webers	Gastconservator
Sanne Bruin	Registrar
Inge Jolijn Schoone	Registrar
Esmée Manubulu	Collectiebeheerder / Registrar a.i. (11 juni t/m 31 december)
medewerkers van Helicon Conservation Support BV	

Team Techniek

Eray Iyimen	Coördinator Techniek
Willem Kalsbeek	Medewerker techniek

Team Ontvangst & Beveiliging

Natascha de Boer	Coördinator Team Ontvangst & Beveiliging
Bernadette Schmidt	Dagcoördinator Ontvangst & Beveiliging
Kevin Stienstra	Dagcoördinator Ontvangst & Beveiliging
John Valkering	Dagcoördinator Ontvangst & Beveiliging
Rob Verweij	Dagcoördinator Ontvangst & Beveiliging
Annemarieke Klaver	Medewerker Ontvangst & Beveiliging (t/m 31 mei)
Saskia te Lindert	Medewerker Ontvangst & Beveiliging
Alicia Torres Carroll	Medewerker Ontvangst & Beveiliging
medewerkers van More2Safety BV	

Vrijwilligers

Mohaddeseh Ahmadi
Nurgul Aktas
Annet van Baarsen
Corinne Bakker
Martin van den Berg
Max van den Berg
Anneke Bobeldijk-Groot
Joke Boots
Henny Beemsterboer
Francis Blokpoel
Wieke Bosch
Stans Bronkhorst
Hetty Deinum
Mara Delahaij
Wil Doodeman
Brigit van Diepen
Dominik Dzon
Hedwig Von Ende
Toos Engeringh
Rian Gassner
Wilma Geel
Peter de Graaff
Loes Groen
Jetty Groeneveld
Nieke Hilbrants
Loek Kamp-Helvensteijn
Daan Jimmink

Harry Jonkers
Rosanne Kavelaars
Mahdis Kiaran
Betty Kreuk
Olga Kruisbrink
Marius Krijger
Adri Leek
Diana van der Linden
Jos van de Lubbe
Jolanda van Ommeren
Trijntje Osinga
Greet Oudhoff
Ellen Pannenburg
Anja Pronk-Dekker
Joke Punt
Rika Rijnten-Spronck
Melvin van de Swart
Hamide Tipirtin
Jan Willem Tuinman
Ariana Tijm
Anke Verstraten
Alice Voortman
Margaret Wamelink
William de Weert
Margriet van Woesik
Gertrude Wolf
Rebecca Wijker

Vrijwilligers

Onze vrijwilligers zijn zeer belangrijk voor de dagelijks operatie van het museum. Zonder hen is er geen kop koffie of heerlijke taart in het museumcafé, geen audiotour en geen leuke cadeautjes in de museumwinkel.

De laatste jaren is het met name voor de horeca lastig om het aantal vrijwilligers, nodig om het café draaiende te houden, op peil te houden. De openingstijden en het menu werden aangepast zodat het voor iedereen werkbaar bleef en de bezoekers toch gastvrij konden worden ontvangen.

Kerncijfers personeel in loondienst

gemiddeld aantal fte's 23,69

Personen in dienstverband per 31 december 2024

dienstverband onbepaalde tijd	21
dienstverband bepaalde tijd	14
aantal personen op 31-12-2024	35
vrouwen	23
mannen	12
aantal personen op 31-12-2024	35

leeftijdsopbouw per 31 december 2024

t/m 29 jr	10
30 t/m 39 jr	4
40 t/m 49 jr	5
50 t/m 59 jr	9
60 t/m 64 jr	7
65+ jaar	0
aantal personen op 31-12-2024	35

Gemiddelde arbeidsongeschiktheid

ziekteverzuim excl. zwangerschap	3,56%
zwangerschaps-/bevallingsverlof	1,15%
totaal ziek/zwanger in 2024	4,71%

Verkorte jaarrekening

Deze verkorte jaarrekening is ontleend aan het financieel jaarverslag 2024 van Stichting Stedelijk Museum Alkmaar. Bij de volledige jaarrekening 2024 van Stedelijk Museum Alkmaar is door De Hooge Waerder Registeraccountants b.v. op 27 mei 2025 een goedkeurende controleverklaring verstrekt. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Organisaties-zonder-winststreven (Titel 9, Boek 2 BW, RJ 640).

Staat van baten en lasten			
in € (excl. btw)	jaarrek. 2024	begroot 2024	jaarrek. 2023
Baten			
<i>Inkomsten museum</i>			
Entreegelden	457.316	438.720	515.534
Brutomarge museumwinkel en café	148.646	135.760	205.747
Overige omzet	31.999	26.830	30.544
	637.961	601.310	751.825
<i>Fondsen, subsidies en sponsoring</i>			
Tentoonstellingen en projecten	279.572	274.144	427.191
Fondsbijdragen collectie en restauratie	52.265	52.265	6.000
Vrienden/Schutters/Kring Berg.	37.160	35.000	35.427
School/Patronen			
Sponsoring en giften	13.123	2.500	9.160
Energiecompensatie (eenmalig)	-	-	76.303
	382.120	363.909	554.081
<i>Subsidie gemeente Alkmaar</i>			
Structurele subsidie	3.398.401	3.400.273	3.207.071
	3.398.401	3.400.273	3.207.071
Totale baten	4.418.482	4.365.492	4.512.977

in € (excl. btw)	jaarrek. 2024	begroot 2024	jaarrek. 2023
Lasten			
<i>Personele lasten</i>			
Personeel in loondienst	1.669.514	1.765.629	1.720.668
Uitzendkrachten/overige tijdelijke inzet	392.097	283.625	390.490
Overige personeelskosten	108.177	121.160	119.424
	2.169.788	2.170.414	2.230.582
<i>Algemene lasten</i>			
Huur	255.106	255.106	255.106
Huisvesting	388.652	403.600	377.032
Kantoor- en organisatie	180.769	195.600	181.929
Marketing en communicatie	108.784	94.500	87.487
	933.311	948.806	901.554
<i>Collectie, presentatie en educatie</i>			
Tentoonstellingen en projecten	750.147	731.276	943.924
Aankopen museumcollectie	82.155	25.000	68.343
Overige museaal en educatie	176.425	176.755	92.404
	1.008.727	933.031	1.104.671
<i>Kapitaallasten</i>			
Afschrijvingen	183.520	203.197	156.166
Betaalde rente	52.574	51.467	8.728
Ontvangen rente	-43.136	-15.000	-2.787
	192.958	239.664	162.107
Totaal lasten	4.304.784	4.291.915	4.398.914
Resultaat			
Mutaties continuïteitsreserve	31.373	25.188	152.703
Mutaties bestemmingsreserves	65.675	18.889	-68.545
Mutaties bestemmingsfonds	16.650	29.500	29.905
Saldo	-	-	-

Cijfers 2024

Balans					
in €	per 31/12/2024	per 31/12/2023	in €	per 31/12/2024	per 31/12/2023
Activa			Passiva		
<i>Materiële vaste activa</i>			<i>Stichtingskapitaal</i>		
Verbouwing en inrichting	95.641	105.591	Continuïteitsreserve	660.892	629.519
Inventaris en ICT	58.329	74.568	Bestemmingsreserves	420.407	354.733
Vernieuwing vaste opstelling	1.530.203	995.060	Bestemmingsfonds	93.869	77.219
Activa in ontwikkeling	-	92.575		1.175.168	1.061.471
	1.684.173	1.267.794	<i>Langlopende schulden</i>		
<i>Voorraden</i>			Gemeente Alkmaar	-	-
Voorraden winkel/museumkaarten	61.528	89.998	BNG Bank	987.854	1.045.024
				987.854	1.045.024
<i>Vorderingen: onderhanden projecten</i>			<i>Kortlopende schulden</i>		
Onderhanden projecten/tentoonstellingen	-95.736	-61.716	Gemeente Alkmaar	-	207.500
			BNG Bank	57.170	54.976
<i>Overige vorderingen</i>			Crediteuren	346.281	116.154
Debiteuren	18.693	35.701	Loonheffing, pensioenpremies en PAWW	74.216	79.842
Omzetbelasting	100.317	92.189	Reserveringen vakantiegeld/-dagen	121.410	154.758
Subsidiegevers en fondsen	315.014	639.540	Nog te betalen bedragen en overig	341.394	130.748
Overige vorderingen	185.341	48.424	Vooruitontvangen schenkingen/subs.	-	534.883
Vooruitbetaalde bedragen	86.564	39.822		940.471	1.278.861
	705.929	855.676	Totaal passiva		
<i>Liquide middelen</i>				3.103.493	3.385.356
Bank en kas	747.599	1.233.604			
Totaal activa	3.103.493	3.385.356			

Financieel verslag

Verzelfstandiging, subsidiëring en financiering

Stedelijk Museum Alkmaar is op 1 januari 2014 verzelfstandigd. Museummedewerkers die op 31 december 2013 bij de gemeente Alkmaar in dienst waren, zijn op 1 januari 2014 in dienst getreden bij Stichting Stedelijk Museum Alkmaar. Bij de verzelfstandiging van het museum zijn de vaste activa tegen boekwaarde per 1 januari 2014 van de gemeente Alkmaar overgenomen. Ter financiering van de overgedragen activa en passiva is een geldlening bij de gemeente Alkmaar afgesloten, die in 2024 volledig is afgelost.

De jaaruitkomsten in de jaarrekening zijn afgezet tegenover de bijgestelde begroting 2024 (vastgesteld op 8 mei 2024).

Voor 2024 is door de gemeente Alkmaar aan het museum een exploitatiesubsidie van € 3.398.401 toegekend. De gemeentelijke subsidie voor 2025 bedraagt € 3.475.333.

De vaste museale presentatie is stapsgewijs vernieuwd. De eerste fase van de modernisering is gerealiseerd in 2021–2022. De tweede, afrondende fase heeft in 2024 geresulteerd in de *Allemaal Alkmaar*-collectiepresentatie in de kelder, inclusief aanpassingen in het depot. De bruto investeringen in *Allemaal Alkmaar* bedragen € 1.523.770. Voor in totaal € 948.783 hebben de volgende fondsen en instellingen bijgedragen: Stichting Victor, Prins Bernhard Cultuurfonds, Mondriaan Fonds, Provincie Noord-Holland, VSB fonds, Vriendenloterij, Diorapthe, Dutch Culture en Vereniging Onderlinge Samenwerking (VOS). Vanuit deze bijdragen van derden is € 100.000 gereserveerd voor de jaren vanaf 2025 om jaarlijks twee nieuwe mini-exhibits binnen *Allemaal Alkmaar* mogelijk te maken, waarmee Alkmaarse inwoners of andere betrokkenen aan de hand van een zelfgekozen object uit de museumcollectie op dat object en/of Alkmaarse geschiedenis kunnen reflecteren. Een nieuwe geldlening was benodigd voor zowel *Allemaal Alkmaar* als voor de tijdelijk gedaalde liquiditeitspositie als gevolg van de eerdere moderniseringsinvesteringen in 2021–2022. Op 1 december 2023 is een

geldlening van € 1.100.000 door de BNG Bank aan het museum verstrekt. Deze annuïtaire geldlening heeft een looptijd van 15 jaar en is afgesloten tegen een vaste rente van 3,99%, met een jaarlijkse achteraf betaling van de annuïteit (aflossing en rente). Het museum betaalt vanwege de bijbehorende gemeentelijke garantiestelling aan de gemeente Alkmaar jaarlijks een provisie van 0,5%, berekend over de schuldrest bij de BNG Bank.

Eigen en overige inkomsten museum

Het aantal bezoekers is in 2024 op 59.863 uitgekomen (2023: 82.816), bijna 5.000 bezoekers meer dan de 55.000 begrote bezoekers. In de begroting was reeds rekening gehouden met de ruim vijf weken omvattende sluiting vanwege de verbouwing voor *Allemaal Alkmaar*. De extra bezoekers zijn toe te schrijven aan diverse gratis toegankelijke evenementen in 2024, zoals het openingsweekend van *Allemaal Alkmaar*, Open Monumentendag, de Museumnacht, de 8 oktoberviering en Tussen Kunst en Kitsch. De best bezochte tentoonstelling betrof in 2024 de tentoonstelling *Maarten van Heemskerck*, in samenwerking met het Frans Hals Museum en Teylers Museum.

Personele lasten

De kosten van uitzendkrachten en overige inzet zijn € 108.000 hoger dan begroot, vanwege de tijdelijke externe inhuur voor diverse vacatures. De salariskosten van de reguliere personeelsformatie noteren daarom een onderbesteding van € 95.000. De ontstane vacatures voor de afdelingshoofden Publiekszaken en Museale Zaken zijn vanaf 1 augustus op interimbasis ingevuld, mede om opnieuw te kijken naar de optimale organisatie-inrichting en verdeling van de takenpakketten.

Algemene lasten

De marketingkosten overschrijden in 2024 met € 14.000 de begroting. Dit is toe te schrijven aan de hogere kostenbijdrage voor het Move the City-festival in Alkmaar en de extra kosten voor de Art=Music=Art muziekconcerten in het museum. De beoogde tweede concertserie is niet van start gegaan. De annuleringskosten daarvan zijn ten laste van 2024 gebracht.

Tentoonstellingen en projecten

De kosten en opbrengsten van een tentoonstelling of project worden genomen in het jaar dat deze wordt gepresenteerd aan het publiek. De kostenoverschrijdingen van de tentoonstellingen *100x Lucebert*, *Michael Tedja* (transport, art-handling en opening) en *Maarten van Heemskerck* (transport,

art-handling en tentoonstellingsbouw) worden voor een belangrijk deel opgevangen door de begrote buffer van € 65.000. De netto kosten, bestaande uit de bruto uitgaven voor tentoonstellingen en minus de toegekende fondsbijdragen, overschrijden de begroting 2024 uiteindelijk met ca. € 13.000.

De tentoonstelling *Nieuwe Vrijheidsbeelden* is tot stand gekomen dankzij de financiële steun van het Mondriaan Fonds, Fonds21 en het Victoriefonds.

De tentoonstellingen *100x Lucebert* en *Michael Tedja* zijn mogelijk gemaakt dankzij de financiële ondersteuning van het Mondriaan Fonds, Fonds21, het Jaap Harten Fonds en het Van Brucken Fock Fonds.

De tentoonstelling *Maarten van Heemskerck* (september 2024 t/m januari 2025) betreft een samenwerking met het Frans Hals Museum en Teylers Museum. Elk museum belicht met de eigen tentoonstelling een ander facet van het werk van Van Heemskerck. Voor de gemeenschappelijke kosten van de drie musea, zoals onder andere de publicatie, het tentoonstellingsontwerp en marketing, zijn gemeenschappelijke fondsen geworven. Via Stedelijk Museum Alkmaar betroffen dat bijdragen van het Mondriaan Fonds, Zabawas, Fondation Custodia en het Dr. Hendrik Mullerfonds. De tentoonstelling bij Stedelijk Museum Alkmaar is verder ondersteund door de Vriendenloterij en het Blockbusterfonds.

In 2020 is het educatieve participatieproject *CuratorLab MBO* gestart, gericht op jongeren in het MBO-onderwijs. Hiervoor heeft Fonds21 een bijdrage toegekend van € 35.000. Vanwege de coronapandemie bestrijkt dit project uiteindelijk zes jaren (2020 t/m 2025) en is deze fondsbijdrage overeenkomstig toegerekend.

Het in september 2021 gestarte tweede educatieproject genaamd *CuratorLab on Tour* bestrijkt drie schooljaren (2021 t/m 2024). Dit project wordt over de gehele looptijd gefinancierd door een bijdrage van € 270.000 (van Fonds21), aangevuld met een eigen bijdrage van het museum van € 30.000. De projectafronding is uitgesteld naar 2025.

Het project *150 Jaar Jong*, een samenwerking tussen de jongerenafdeling van het museum en kunstenaar Marc Ruygrok, heeft een projectsubsidie van de gemeente Alkmaar ontvangen. Het project wordt afgerond in 2025. Stedelijk Museum Alkmaar heeft in 2024 deelgenomen aan het landelijke *Museum Murals* project. Voor de realisatie van de muurschildering aan de zijkant van een woonflat in Alkmaar en tevens een tweede muurschilderij elders in de stad, zijn naast de landelijke LUSTER-bijdrage ook twee projectsubsidies door de gemeente Alkmaar verstrekt.

Het museum participeert in een wetenschappelijk onderzoeksproject dat mogelijk wordt gemaakt dankzij een NWO-beurs. Het project wordt in 2025 afgerond.

Aankopen museumcollectie

De verwerving van nieuwe werken voor de museumcollectie overstijgt in 2024 de begroting met € 57.000. Gerealiseerde collectieaankopen worden gedekt door een vrijval vanuit de gelijknamige bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt deze bestemmingsreserve via de resultaatbestemming voor toekomstige collectieaankopen door middel van een dotatie van € 25.000 gevoed. Deze reserve is in 2024 aangevuld met € 8.117 aan donaties en de netto veilingopbrengst van € 10.823 voor de afgestoten speelgoedcollectie van het museum.

Kapitaallasten

Binnen de kapitaallasten zijn de afschrijvingslasten € 20.000 lager dan begroot, omdat de uiteindelijke afschrijvingsduur voor de investeringen in *Allemaal Alkmaar* gemiddeld langer is dan de begrote 15 jaar. Verder is optimaal gebruik gemaakt van de gunstige rentevergoeding op de bankrekening bij de BNG bank. Dit heeft voor € 18.000 aan extra renteopbrengsten opgeleverd.

Jaarresultaat 2024

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 113.698, voor de vrijval vanuit en dotaties aan bestemmingsreserves en -fondsen. In de begroting 2024 was rekening gehouden met een positieve uitkomst van ca. € 74.000. Het gerealiseerde resultaat wordt, naast de begrote vrijval ter dekking van de afschrijvingslasten van eerdere investeringen, verder als volgt bestemd:

- een dotatie van € 70.000 aan de bestemmingsreserves, als noodzakelijke dekking voor het kostenintensieve tentoonstellingsprogramma in 2025;
- nu met *Allemaal Alkmaar* fase twee van de museale modernisering is afgerond, start de geplande vrijval van de museale moderniseringsreserve van € 238.663. Deze valt vanaf 2024 in 15 jaar tijd voor jaarlijks € 15.911 vrij, als dekkingsbijdrage voor de afschrijvingslasten van de investeringen in *Allemaal Alkmaar*;
- de tweede dotatie van € 50.000 aan de bestemmingsreserve museale modernisering, voor de beoogde vervangingsinvesteringen in de vaste

zaalpresentatie voor de Bergense School-kunstcollectie. Met deze reserve en daarnaast de vrijval vanaf 2026 van de afschrijvingslasten van de eerdere investeringen in deze zaal ontstaat dekking om de presentatie, ruim tien jaar na de opening, te kunnen vernieuwen en meer ruimte te bieden aan de gegroeide Bergense Schoolcollectie;

- de laatste vrijval van de bestemmingsreserve regionale educatie met € 5.000 als begrote eigen bijdrage voor het educatieproject CuratorLab on Tour;
- de dotatie aan de bestemmingsreserve aankopen voor de museumcollectie van € 25.000 conform de begroting, € 8.117 aan particuliere giften voor onder andere de aankoop van een schilderij van Gerrit van Blaaderen en de veilingopbrengst van € 10.823 vanwege het afstoten van de speelgoedcollectie, met daar tegenover een onttrekking van € 67.155 voor de in 2024 gerealiseerde collectieaankopen;
- een dotatie van bijna € 32.000 aan het bestemmingsfonds Vrienden, Schutters, Kring Bergense School en Patronen, bestaande uit de in 2024 ontvangen bijdragen van de leden, met daartegenover een steunbijdrage van € 15.000 voor de verwerving van een schilderij van Claes van der Heck.

Na de mutaties van de diverse bestemmingsreserves resteert een positief eindresultaat van € 31.373, dat wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve van het museum. De continuïteitsreserve bedraagt na deze dotatie € 660.892. Hiermee wordt voldaan aan de noodzakelijke versterking van het eigen vermogen van het museum, teneinde een solide buffer te hebben voor onverhoopte tegenvallers in de fondsenwerving, onvoorzienbare kostenstijgingen in de energiekosten en de rest van de bedrijfsvoering.

Bezoldiging bestuurder en toezichthouders

Zowel directeur-bestuurder P. van Mil (uit dienst op 31 augustus) als de nieuwe directeur-bestuurder M. Rikken (in dienst per 1 september) hebben een salaris ontvangen op basis van schaal 15 van de Museum CAO (respectievelijk bruto € 84.601 en € 32.141 in 2024) en nemen deel aan het Pensioenfonds ABP conform de premieberekeningswijze op basis van de standaardpremies en de ABP-sectorclassificatie. De voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht ontvangen in 2024 een vacatievergoeding van respectievelijk € 2.600 en € 1.750 en kunnen gemaakte reiskosten declareren. De bezoldiging van beide directeur-bestuurders, toezichthouders en overige functionarissen blijft in 2024 onder het betreffende individuele WNT-maximum. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen betaald.

ANBI

Stichting Stedelijk Museum Alkmaar wordt sinds 22 november 2013 als een algemeen nut beogende instelling (ANBI) en ook als culturele ANBI aangemerkt. Het RSIN-nummer is 8534.07.769.

Bruiklenen

Bijlage 1

Uitgaande bruiklenen

kortdurend

Museum Kranenburgh, Bergen NH
Tentoonstelling 'In de rug van de zee, honderd jaar verbeelding van het landschap in en rond Bergen'
21 april 2024 t/m 8 juni 2025
Toorop, Charley, *Goudreinetten*, 1954, schilderij
Gestel, Leo, *Terugkomst van de akkers*, 1919, schilderij
Filarski, Dirk, *De verbrande Pan*, 1910, in langdurig bruikleen Collectie Renée Smithuis

Inkomende bruiklenen

kortdurend

Museum Kranenburgh, Bergen NH
Gestel, Leo, *Boerderij de Standvastigheid te Bergen*, 1916, schilderij, olieverf op doek

Particuliere bruikleengever, Nederland

Lucebert, *Parsival*, 1959, schilderij, olieverf op doek

Particuliere bruikleengever, Nederland

Lucebert, Zonder titel, 1948, tekening
Lucebert, *Frustratie*, 1954, tekening
Lucebert, *Invloeden uit het verleden blijven doorwerken*, 1954, tekening
Lucebert, *Het verwijdere milieu*, 1954, tekening
Lucebert, *Redelijke controle van emoties*, 1954, tekening
Lucebert, *Zelf-concentratie*, 1954, tekening
Lucebert, Zonder titel, 1954, tekening
Lucebert, Zonder titel, 1963, tekening
Lucebert, Zonder titel, 1980, tekening

Inkomende bruiklenen

langdurend

Het Kaasdragersgilde, Alkmaar

1 juni 2024 t/m 1 juni 2029
Stempel van 4x 'Het Veem' rood, geel, groen, blauw, perenhout, ebbenhout, zilver

Museum Catharijneconvent, Utrecht

1 juli 2024 – onbepaalde tijd
Heck, Claes Jacobsx, van der, *Gezicht op het kasteel en de abdij van Egmond*, 1635, schilderij, olieverf op paneel

The Kremer Collection

september 2023 t/m september 2025
Ceasar Boetius van Everdingen, *Young Woman in a Black Hat, Leaning on a Fence*, 1650-1660, schilderij, olieverf op doek
Ceasar Boetius van Everdingen, *Portret van een man met een anjelier*, 1665-1670, schilderij, olieverf op doek

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Le Fauconnier, H.V.G., *Stilleven met tulpen en beeldje*, aquarel op papier
Wijngaardt, Piet van, *Stilleven met rozen in pot*, schilderij, olieverf op doek

Tentoonstellingsbruiklenen

Victorie Fonds Cultuurprijs, Amber Veel

27 juli 2024 t/m 1 november 2024
- Vel, 2024, handgemaakt perkament om houten lijst
- Duin-huid, 2024, grafiet en pen op handgemaakt perkament
- Buitenste – binnen, 2011, taxidermie – konijn
- Binnen-in, 2011, taxidermie – konijn
- Geen titel, 2024, zijde - vulling – pigmentafdruk
- Geen titel, 2015, mantel van konijnenhuiden + 2 fotoafdrukken
- Fotoafdrukken, Geen titel, 2014, gevilde schapenvacht + 2 fotoafdrukken, body-wear
- Schors - huid (serie van drie), 2018-2019, plantaardig gelooide leer met schors embossing en stiksels
- Wunderkammer, verzameling vondsten, 2007 – heden, beeld en natuurvondsten, diversen

- Looi grondstoffen, 2011-heden, collectie plantaardige grondstoffen t.b.v. leer looien
- Looi- studie, eiwitten, plantaardige looistoffen (gele lis, berk en fluweelboom), zijde, ijzer
- Eiwit studies, 2014-2015
- Vleug II, 2015, pen op papier
- Vleug I, 2015, pen op papier
- Tak 9 stuks, 2020, pen/ grafiet op papier
- Entropie, 2010, grafiet op papier
- Entropie, 2010, pen op papier
- Bakeren, 2010, grafiet op papier
- Ziel, 2010, grafiet op papier
- Ziel, 2010, grafiet op papier
- Aarde (serie), 3 stuks, 2019-heden, aarde op papier
- Horizon, 2020, zelf gelooide geitenhuid om gevuld paneel
- Schors frotage (serie), 3 stuks, 2017-heden, grafiet op papier
- Looi-studie, 6 stuks, 2014-heden, looizuur, ijzer op fotopapier

100x Lucebert

30 maart 2024 t/m 1 september 2024
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Lucebert, *Kop met vrucht*, 1948, schilderij
- Lucebert, *Mosman*, 1969, schilderij
- Lucebert, *Atelier in Bergen*, 1979, schilderij
- Lucebert, *De tuchtiging*, 1989, schilderij
- Lucebert, *Les misérables*, 1990, schilderij
- Lucebert, *Tekenaar*, 1957, pentekening
- Lucebert, Zonder titel, 1968, pentekening

- Lucebert, Zonder titel, 1968, pentekening
- Lucebert, Zonder titel, 1972, tekening
- Lucebert, *Het dorpsfeest*, 1974, schilderij
- Lucebert, *Les danseurs*, 1948, pentekening
- Lucebert, *De kleine herder*, 1958, schilderij
- Lucebert, *Vogelvangers*, gouache op papier
- Lucebert, *Stilleven*, 1940 –1954, gouache op papier
- Lucebert, *Saturnus kwelt de aarde*, 1954, gouache op papier
- Particuliere bruikleengever Bertus Swaanswijck, tekening zonder titel in zwart en rode inkt op papier

Stedelijk Museum Amsterdam

- Lucebert, *Beest en kind*, 1960, schilderij, olieverf op doek
- Lucebert, *De tyrannie der vrijheid*, 1966, schilderij, olieverf op doek
- Lucebert, *Liggend naakt*, 1960, olieverf op doek
- Lucebert, *Adam en Eva*, 1942, acrylverf op doek
- Lucebert, *Zelfportret*, 1942, potlood op papier
- Lucebert, *Abbitte*, o-i inkt en waterverf op papier
- Lucebert, Zonder titel, o-i inkt op papier
- Lucebert, Zonder titel, 1948, o-i inkt op papier
- Lucebert, *A Paul Gauguin*, 1948, o-i inkt op papier
- Lucebert, Zonder titel, 1951, o-i inkt op papier

- Lucebert, Zonder titel, 1951-1952, o-i inkt op papier
- Lucebert, *De dichter voedt de poëzie*, 1952, o-i inkt en waterverf op papier
- Lucebert, *De lichtbrenger*, 1963, o-i inkt op papier
- Lucebert, zonder titel, zwarte inkt met pen en bruine waterverf op papier

Particuliere bruikleengever

- Lucebert, *Hoofd*, 1948, schilderij, verf op hardboard
- Lucebert, *De fotograaf*, schilderij, olieverf op doek om spieraam
- Lucebert, *Vechtmachine*, 1955, tekening
- Lucebert, *Vogel in boom*, 1950, o.i. op papier

Particuliere bruikleengever

- Lucebert, *Parsifal*, 1959, olieverf op doek
- Lucebert, *Het landjuweel* (dubbelportret), 1976, acrylverf/olieverf op doek

Museum Kranenburgh

- Lucebert, *Demeter gemechaniseerd*, 1954, gouache/ papier
- Particuliere bruikleengever Lucebert, Zonder titel (stier), 1986, aquarel/waterverf op papier
- Lucebert, 1991, aquarel/o.i. inkt op papier

Design Museum Den Bosch

- Lucebert, *En zij wendden zich af van het kruis*, 1985, schilderij, olieverf op doek
- Lucebert, *Kinderen in de zon*, 1950, aardewerk schaal

Literatuurmuseum

- Lucebert, correspondentie Lucebert aan Albertine Koppijn nr.13 september 1943, blauwe inkt op gelinieerd papier
- Lucebert, Ongebundelde gedichten 'Minnebrief aan onze gemartelde bruid Indonesia' d.d. 19-12-1948', inkt en papier
- Lucebert, *Schrift 8*, z.j., inkt op papier
- Lucebert, *De Elbe*, 1953, pen, o.i. inkt op papier
- Lucebert, *School der poëzie*, 1952, o.i. op papier
- Lucebert, *Val voor vliegengod*, z.j., o.i. inkt, acryl op papier
- Lucebert, *De Dode man*, (vóór 1952), inkt op papier
- Lucebert, *Kop*, z.j., o.i. inkt, waterverf op papier
- Bertus Swaanswijck, Rainer Maria Rilke, *Die Weise von Liebe und Tod des Cornets Christoph Rilke*, 1945, Tekeningen Lucebert, ingebonden bladen, inkt en papier, gekalligrafeerd met rode inkt door Lucebert

Particuliere collectie

- Lucebert, *De hardhandige tandarts*, 1972, gouache/ papier

Frans Hals Museum

- Lucebert, *Maskerdans*, 1962, schilderij, olieverf op doek

Particuliere collectie

- Lucebert, *Hobgoblin's carnival*, 1962, schilderij

Particuliere collectie

- Lucebert, *carnavalsmasker*, 1964, papier, meelzak beschildert

- Lucebert, *carnavalsmasker*, 1964, papier, meelzak, beschildert

Particuliere bruikleengever

- Lucebert, de unica #7 voor Aldo van Eyck, 1951, papier, boekje

Particuliere collectie

- Lucebert, Zonder titel, 1959, schilderij op houten kist deksel
- Lucebert, *Chili-ellende* (1981), 1981, manuscript, papier, inkt

Stedelijk Museum Schiedam

- Lucebert, *Mosman*, 1969, schilderij

Museum De Pont

- Lucebert, *De geboorte*, 1964, schilderij

Particuliere bruikleengever

- Lucebert, *gastenboek*, 1936, boek, potlood, pen op papier

Kunstmuseum Bochum

- Lucebert, schilderij, 1962

Particuliere bruikleengever

- Bertus Swaanswijck, *Snotneusje met wattenkop*, 1948, werk op papier

Particuliere bruikleengever

- Bertus Swaanswijck, Zonder titel, naoorlogse tekeningen, 1946, papier, inkt
- Bertus Swaanswijck, *Toujour l'amour*, z.j. (1946), waterverf op papier
- Bertus Swaanswijck, Zonder titel, z.j. (1946), papier, waterverf, o-i inkt
- Lucebert, *Nasobem*, 1951-1952, olieverf op doek

- Lucebert, zonder titel (ontmoeting toni), 1952, krijt, waterverf op papier
- Lucebert, *Duivel en vogel*, 1961, olieverf op doek
- Lucebert, *De drie groeifasen van een dichter*, 1986, olieverf op doek
- Lucebert, *Laatste oogst*, 1991, olieverf op doek
- Lucebert, *Treurende engel*, 1992, olieverf op doek
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen op papier
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen op papier
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen op papier
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen op papier
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen, stift op papier
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen, op papier
- Lucebert, Zonder titel, potlood, pen op papier
- Lucebert, Zonder titel, viltstift en potlood op papier
- Lucebert, Zonder titel, viltstift en potlood op papier
- Lucebert, Zonder titel, 1994, grafbeeldje, keramiek glazuur
- Lucebert, Zonder titel, 1994, olieverf op doek

Particuliere bruikleengever

- Bertus Swaanswijck, Zonder titel, z.j. (1948), o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, *Frustratie*, 1954, o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, *Invloeden uit het verleden blijven doorwerken*, 1954, o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, *Het wijdere milieu*, 1954, o.i. inkt op papier

- Bertus Swaanswijck, *Redelijke controle van emoties*, 1954, o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, *Zelf-concentratie*, 1954, o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, Zonder titel, 1954, o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, Zonder titel, 1963, o.i. inkt op papier
- Bertus Swaanswijck, Zonder titel, 1980, houtskool op papier
- Bertus Swaanswijck, *Engel brengt das unerwünschte*, 1990, keramiek, glazuur
- Bertus Swaanswijck, *Porta Blanca*, 1992, acryl olieverf op doek
- Bertus Swaanswijck, *Spirit*, 1992, olieverf op doek
- Bertus Swaanswijck, *Witbaas*, 1994, olieverf op doek

Particuliere bruikleengever

- Lucebert, *Woede*, 1994, pen op papier
- Lucebert, *Thuiskomst*, 1994, pen op papier
- Lucebert, *Stilleven*, 1994, pen op papier
- Lucebert, *'Selbs bildnis im Spiegel'*, 1954, vintage afdruk
- Lucebert, Zelfportret, 1955, vintage afdruk
- Lucebert, Zelfportret, 1958, vintage afdruk

Michael Tedja,

Het Diagonale Instituut

- 30 maart 2024 t/m 1 september 2024
- Tedja, Michael 1, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
 - Tedja, Michael 2, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
 - Tedja, Michael 3, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier

- Tedja, Michael 4, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 5, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 6, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 7, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 8, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 9, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 10, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 11, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 12, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael 13, 2021-2024, acrylverf en oliekrijt op papier
- Tedja, Michael, HUMAN? NO, THEY ARE HUE MEN, 2024, karton, linnen acrylverf
- Tedja, Michael, NOT A GALLERY MASCOT. I WANT TO BE A STAR, 2024, acrylverf op doek
- Tedja, Michael, TRANSFORM!, 2024, fotoprint en acrylverf op doek
- Tedja, Michael, I'M CHILLING IN LUCEBERT'S STUDIO, 2024
- Tedja, Michael, GK 001, IF THE TRUTH SHALL KILL THEM, LET THEM DIE (IMMANUEL KANT), 2021-2024, acrylverf op doek
- Tedja, Michael, GK 002 IF THE TRUTH SHALL KILL THEM, LET THEM DIE (IMMANUEL KANT), 2021-2024, acrylverf op doek
- Tedja, Michael, GK 003, IF THE TRUTH SHALL KILL THEM, LET THEM DIE (IMMANUEL KANT), 2021-2024, acrylverf op doek

- Tedja, Michael, GK 004, IF THE TRUTH SHALL KILL THEM, LET THEM DIE (IMMANUEL KANT), 2021-2024, acrylverf op doek
- Tedja, Michael, GK 005, DESI BOUTERSE AND LUDWIG WITTGENSTEIN ARE NOT FRIENDS, 2024
- Tedja, Michael, GK 006, I AM BLACK, I AM BLAH BLAH BLAH. ME TOO!, 2024

Maarten Heemskerck

28 september 2024 t/m 19 januari 2025

Rijksmuseum

- Maarten van Heemskerck, *Sibylla Erythraea*, 1564, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie - Simson verbrijzelt de zuilen van de tempel*, ca. 1560, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie - Simson verscheurt de leeuw*, ca. 1550/60, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie - Hercules vernietigt de centaur Nessus*, ca. 1560, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie - Neptunus doorsteekt met zijn drietand een zeepaard*, ca. 1550/60, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie - Pluto en Cerberus*, ca. 1560, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie - Samson draagt de deuren van Gaza*, ca. 1560, olieverf op paneel

- Maarten van Heemskerck, *Ruïnes in Rome*, ca. 1532-1537, pen in bruin op papier
- Maarten van Heemskerck, *Drie standbeelden en twee studies van een ramskop op een kandelaar*, ca. 1532-1537, pen in bruin, witte verf op papier
- Maarten van Heemskerck, *Vijf putti naar een wand in de Vaticaanse stanzes*, ca. 1532-1537, pen in bruin op papier
- Maarten van Heemskerck, *Studie van Matthan (Studie naar de afbeelding van Matthan op het plafond van de Sixtijnse kapel)*, 1536, pen in bruin op papier
- Marcantonio Raimondi, *Het oordeel van Paris*, 1517-1520, prent
- Cornelis Bos naar Maarten van Heemskerck, *Venus en Cupido in de smidse van Vulcanus*, 1546, prent
- Cornelis Bos naar Maarten van Heemskerck, *Triomf van Bacchus*, 1543, prent
- Dirck Volckertsz Coornhert naar Maarten van Heemskerck, *Beeldenbinnenplaats in de Casa Sassi te Rome*, 1553, prent

Allard Pierson Museum
- *Belvédère*, gips, beeld

Particuliere collectie
- Maarten van Heemskerck, *Het oordeel van Paris*, ca. 1545-1550, olieverf op paneel

Museum Prinsenhof Delft
- Maarten van Heemskerck, *De bewening van Christus*, 1566, olieverf op paneel

Frans Hals Museum
- Maarten van Heemskerck, *Portret van een onbekende vrouw*, c. 1540/45, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *De doornenkroning*, ca. 1560, olieverf op doek

Teylers Museum
- Maarten van Heemskerck, *Vier engelen met emblemen van paus Leo X*, 1532-1536/1537, pen in bruin

Museum Boijmans Van Beuningen
- Maarten van Heemskerck, *Mansportret, mogelijk Cornelis van Berensteijn*, ca. 1545, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *De goden van de Olympus*, 1556, olieverf op paneel

Particuliere collectie
- Maarten van Heemskerck, *Portret van een onbekende vrouw*, olieverf op paneel

Palais des Beaux-Arts de Lille
- Maarten van Heemskerck, *Stierengevecht in een arena (Stierenrace in het Colosseum)* 1552, olieverf op paneel

Musée des Beaux-Arts de Rennes
- Maarten van Heemskerck, *Lucas schildert de heilige maagd*, 1550-1555, olieverf op paneel

Kupferstichkabinett, Berlin
- Maarten van Heemskerck, *Ruïnelandschap*, 1532-1536/1537, pen en bruine inkt, papier

- Maarten van Heemskerck, *Voet van de kolossus en Porticus Octaviae*; schetsen, 1532-1536/1537, pen in bruin over zwarte stift
- Maarten van Heemskerck, *Beelden uit de Villa Madama; relief en torso*, 1532-1536/1537, pen in bruin, rood krijt
- Maarten van Heemskerck, *Beelden uit de Casa Sassi*, 1532-1536/1537, rood krijt
- Maarten van Heemskerck, *Torso Belvédère*, 1532-1536/1537, papier, pen in bruin

Muzeum Narodowe w Warszawie / National Museum in Warsaw
- Maarten van Heemskerck, *Drenkwaerd- of Ecce Homo-triptiek*, 1544, olieverf op paneel

Národní galerie v Praze/ National Gallery of Prague.
- Maarten van Heemskerck, *Venus en Cupido in de smidse van Vulcanus*, 1536, olieverf op doek

The Fitzwilliam Museum, Cambridge
- Maarten van Heemskerck, *Zelfportret met het Colosseum*, Rome, 1553, olieverf op paneel

The National Gallery London
- Maarten van Heemskerck, *Twee luiken van een altaarstuk, met Maria en Johannes de Evangelist, Maria Magdalena en een stichter*, ca. 1540, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Twee luiken van een altaarstuk, met Maria en Johannes de Evangelist, Maria Magdalena en een stichter*, ca. 1540, olieverf op paneel

Yale University Art Gallery, New Haven
- Maarten van Heemskerck, *4x Sterke mannen serie*, ca. 1560, olieverf op paneel

The Metropolitan Museum of Art, New York
- Maarten van Heemskerck, *Portret van Jacob Willemsz van Veen, de vader van de kunstenaar*, 1532, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *De Dioscuren op Monte Cavallo*, ca. 1532-1537, pen and brown ink
- Maarten van Heemskerck, *De aanbidding van de herders*, ca. 1535-1538, pen and two hues of brown ink, brown-grey wash, heightened with white gouache
- Maarten van Heemskerck, *Ontwerp voor het linker binnen luik van het Laurentius-altaarstuk (Ecce Homo)* ca. 1539-1540, pen and brown ink, brown wash, squared in black chalk

The Cleveland Museum of Art
- Maarten van Heemskerck, *Portret van Machteld Suijs*, 1539-1540, olieverf op paneel

Allen Memorial Art Museum, Oberlin
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie – Jupiter*, ca. 1535, olieverf op paneel
- Maarten van Heemskerck, *Sterke mannen serie – Samson doodt de Filistijnen*, ca. 1560, olieverf op paneel

Schenken en aanwinsten

Bijlage 2

Aankopen	Schenken		Schenking/aankoop
Weduwe Willem Bakker, tasbeugel, zilver, 1883-1885	Particuliere schenking Wint, Rudi van de, zwart/grijs/beige uit de serie 'het oog'	Else Berg, <i>Gezicht op zuidelijk bergdorpje</i> , krijt en olieverf	Michael Tedja Tedja, Michael, <i>Chilling in Lucebert's Studio</i> , 2024
Blaaderen, Gerrit van, <i>La Casa Nera</i> , 1924, olieverf op doek	Wint, Rudi van de, zwart/wit uit de serie 'het oog'	Mommie Schwarz, <i>Kerkje aan de Ombla</i> , 1931, olieverf op doek	Particuliere schenker Heck, Claes Jacobsz. van der, <i>Landschap met Christus en de centurion te Kafarnaüm</i> , 1617, olieverf op paneel
Bommel, Elias Pieter van, <i>Schaatsfiguren en een koek-en-zopie bij de Accijnstoren met de Sint-Laurenskerk op de achtergrond te Alkmaar</i>	Colnot, Arnout, <i>Lichtend najaarslandschap</i> , 1911-1912, olieverf op doek	Matthieu Wiegman, <i>Gezicht op zuidelijk landschap</i> , aquarel op papier	
Verkerk, Emo, <i>Leeghwater</i> , 2017, olieverf op doek	Maroussia en Henri le Fauconnier, <i>Zelfportret Maroussia le Fauconnier</i> , ca. 1910, pastel op papier	De heer Chris Thomas Piet van Wijngaardt, <i>Landarbeidster</i> , ca. 1920, olieverf op doek	
	Leo Gestel, <i>Gezicht op Positano</i> , 1924, aquarel	Gestel, Leo, <i>Koedijk</i> , 1919, houtskool op papier	
	Leo Gestel, <i>Koedijk</i> , ca. 1920, houtskool op papier		
	Wim Schumacher, <i>Luministisch landschap</i> , 1915, olieverf op doek		

Colofon

Redactie

Mariëlla Beukers

Uitgave

Stedelijk Museum Alkmaar

Canadaplein 1

1811 KE Alkmaar

+31 72 548 97 89

Info@museumalkmaar.nl

stedelijkmuseumalkmaar.nl

Opmaak

Ara Dikran

Fotografie

Mike Bink

Roel Backaert

Melanie Beermann

Keith Montgomery

Beeldmateriaal uit het archief van Stedelijk Museum Alkmaar

© 2025

Stedelijk Museum Alkmaar

**STEDELIJK
MUSEUM
ALKMAAR**

VANAF
MIJN STOEL
IS EEN
WERKELIJKHEID
ZICHTBAAR
KOM IK DEZE
NADER
ALS IK MIJN STOEL
NAAR VOREN
SCHUIF?